

2022

STUDIU DE OPORTUNITATE DELEGARE GESTIUNE SERVICIUL
DE ILUMINAT PUBLIC COMUNA IARA, JUDETUL CLUJ

FOAIA DE CAPĂT

DENUMIREA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII

STUDIU DE OPORTUNITATE PENTRU DELEGAREA SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC

ORDONATORUL PRINCIPAL DE CREDITE/INVESTITOR

UAT COMUNA IARA

BENEFICIARUL INVESTIȚIEI

UAT COMUNA IARA

Str. Principala, nr.282, com. Iara jud. Cluj

Tel.: 0264-333.247

Fax.: 0374-093.428

Email: primariaiara@yahoo.com

Web: <http://www.primariaiara.ro/>

Data elaborării documentației: August 2022

FOAIE DE SEMNĂTURI

ELABORATOR:

S.C. ECO LIGHT PROJECT SRL

COLECTIV:

Ing. Felecan Luminița

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Luminița Felecan".

Ing. Săplăcan Eugen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Eugen Săplăcan".

FOAIA DE CAPĂT	2
FOAIE DE SEMNĂTURI.....	3
1. INFORMATII GENERALE.....	5
1.1. Denumirea obiectivului de investiții	5
1.2. Ordonatorul principal de credite/investitor.....	5
1.3. Beneficiarul investiției.....	5
1.4. Elaboratorul STUDIULUI DE OPORTUNITATE	5
2. SCOPUL STUDIULUI	6
3. OBIECTUL DELEGĂRII.....	7
4. DESCRIEREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC.....	12
5. STRUCTURA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC	16
6. STRUCTURA ECONOMICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	29
7. ARIA TERITORIALĂ DE DESFĂȘURARE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	29
8. INVESTIȚII NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA CANTITATIVĂ, CALITATIVĂ ȘI EXTINDEREA ILUMINATULUI PUBLIC	30
8.1. Aspecte generale privind gestiunea serviciului de iluminat public.....	30
8.2. Gestiunea directă	30
8.3. Gestiunea delegată.....	31
8.4. Concluzii și analiza comparativă.....	33
9. DURATA DELEGĂRII SERVICIULUI	37
10. REDEVENȚA	39
11. JUSTIFICAREA DELEGĂRII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA IARA	39
12. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	39

1. INFORMATII GENERALE

1.1. DENUMIREA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII

STUDIU DE OPORTUNITATE PRIVIND DELEGAREA DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA IARA, JUDEȚUL CLUJ

1.2. ORDONATORUL PRINCIPAL DE CREDITE/INVESTITOR

UAT Comuna Iara

1.3. BENEFICIARUL INVESTIȚIEI

UAT COMUNA IARA

Str. Principala, nr.282, com. Iara jud. Cluj

Tel.: 0264-333.247

Fax.: 0374-093.428

Email: primariaiara@yahoo.com

Web: <http://www.primariaiara.ro/>

1.4. ELABORATORUL STUDIULUI DE OPORTUNITATE

S.C. ECO LIGHT PROJECT S.R.L.

Adresa: Str. Dunării nr. 53, ap.21, loc. Cluj-Napoca, jud. Cluj

Tel: 0364 -105917/ 0740145537

Fax: 0364 - 105917

E-mail: ecolight.project@gmail.com

2. SCOPUL STUDIULUI

Studiul are ca scop identificarea si aplicarea solutiilor de organizare a serviciului de iluminat public din comuna Iara. Autoritatile administratiei publice locale trebuie sa asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate si eficienta, economica si manageriala, avand ca obiectiv atingerea si respectarea indicatorilor de performanta a serviciului.

Conform unui studiu al A.N.R.S.C., in anul 2011 in Romania, serviciul de iluminat public era organizat la nivelul mediului urban in peste 250 de localitati, iar in mediul rural in 1370 de localitati. In aceste conditii existau un numar de 86 de agenti economici care aveau licenta de operare in domeniul iluminatului public.

In acord cu dispozitiile art. 4 din Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, sistemul reprezinta o componenta a infrastructurii tehnico-edilitare a fiecărei unitati administrativ-teritoriale, care in conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilitati public nr. 51/2006, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 254 din 12 martie 2006, apartine proprietatii publice a acesteia.

Autoritatile administratiei publice locale vor urmarii obtinerea unui serviciu de iluminat public corespunzator interesului general al comunitatilor locale pe care le reprezinta, in conformitate cu legislatia in vigoare si cu reglementarile C.I.E.

Studiul de oportunitate s-a întocmit la solicitarea primariei Iara care are obligatia de a hotărâ modul de gestiune si obligatia de a elabora studiul de oportunitate. Studiul de oportunitate si caietele de sarcini se aprobă prin hotărâre a Consiliului Local. Studiul de oportunitate face parte din documentatia dedelegare a gestiunii serviciului de iluminat public din comuna Iara. Desfășurarea activității de iluminat public în comuna Iara se poate efectua prin două modalități, respectiv prin gestiune directă si prin gestiune delegată.

La elaborarea acestui studiu s-au avut în vedere următoarele:

- serviciile publice trec printr-o perioadă de schimbări majore, de căutări de solutii viabile;
- caracteristicile serviciilor publice de interes general si anume: universalitate, continuitate, adaptabilitate si gestiune pe termen lung, transparentă.

În ceea ce priveste organizarea serviciilor publice există două tendinte majore:

- tendinta de globalizare a serviciilor si de deschidere a pietei, însoțită de aparitia si dezvoltarea unor companii;
- tendinta de mentinere a contractului de către autoritățile locale, prin asociere în gestionarea acestor servicii cu companii private, în cadrul unor parteneriate publice – private.

Delegarea serviciului de iluminat public din comuna Iara prezintă următoarele avantaje autorității locale:

- investiții acoperite numai parțial de autoritatea locală;
- scăderea costurilor comunității,
- reducerea accidentelor,
- reducerea criminalității,
- utilizarea eficientă a rețelei de drumuri,
- orientare, confort psihic și vizual,
- respectarea principiilor pe care se organizează și se desfășoară aceste servicii publice.
- autoritatea locală alege operatorul potrivit legii și poate detine controlul prin clauzele contractuale.

3. OBIECTUL DELEGĂRII

Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public stabilește în cuprinsul art. 8 alin. (1) o competență exclusivă a autorităților administrației publice locale în privința înființării, organizării, coordonării, monitorizării și controlului funcționării serviciului de iluminat public de la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Totodată, în sarcina autorităților publice locale legea impune și atributul dezvoltării, modernizării, administrării și exploatarei serviciului de iluminat public astfel încât parametrii reali ai acestui serviciu să fie în acord cu principiile enunțate în art. 9 și art. 10 din cuprinsul Ordinului nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate asadar “ope legis” să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe și implicit prin legislația menționată anterior.

Aceeași competență exclusivă în domeniul iluminatului public este stabilită și prin prevederile Regulamentului cadru al Serviciului de iluminat public din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală, respectiv, în art. 4 alin. (1): “înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul unităților administrativ-teritoriale, precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intra în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale”.

In conformitate cu prevederile art. 10, lit. d din Legea 230/2006 a serviciului de iluminat public, in sarcina autoritatilor administratiei publice locale intra adoptarea/emiterea hotararilor/dispozitiilor privind darea in administrare sau delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum si incredintarea exploatarei bunurilor apartinand patrimoniului public sau privat al localitatilor, aferente serviciului, conform prevederilor legale in vigoare.

Dispozitiile art. 10 lit. d) din Lege sunt prevazute in mod complementar celor de la lit. h) a aceluasi articol, unde se prevede o responsabilitate a autoritatii publice locale in privinta gestionarii contractului de delegare a gestiunii serviciului, astfel incat in ipoteza nerespectarii obiectivelor stabilite prin conventia in cauza, prin regulament, caiet de sarcini sau chiar lege, autoritatea sa aiba posibilitatea denuntarii unilaterale. Totodata, autoritatea publica care adopta solutia delegarii serviciului are obligatia de a verifica respectarea permanenta a indicatorilor de performanta ai serviciului de catre persoana juridica care a preluat gestiunea.

In mod similar, atributiile autoritatii publice locale in privinta iluminatului public atunci cand se opteaza pentru formula delegarii gestiunii se regasesc si in art. 4 alin. 2 din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autoritatii Nationale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodarire Comunala, evaluarea activitatii din domeniu fiind realizata pe criterii de competitivitate si eficienta economica si manageriala, "avand ca obiectiv atingerea si respectarea indicatorilor de performanta a serviciului, stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotararea de dare in administrare, in cazul gestiunii directe".

In definitiv, norma legala mentionata stabileste in art. 4 alin. 3 ca in vederea asigurarii criteriilor de performanta ale sistemului de iluminat asa cum au fost mentionate anterior, indiferent de forma de gestiune, "autoritatile administratiei publice locale vor urmari obtinerea unui serviciu de iluminat public corespunzator interesului general al comunitatilor locale pe care le reprezinta, in conformitate cu legislatia in vigoare si cu reglementarile C.I.E".

Gestiunea serviciului de iluminat public se poate realiza prin doua modalitati:

- gestiunea directa;
- gestiunea delegata.

Este de subliniat faptul ca toate activitatile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptata, se organizeaza si se defasoara in conformitate cu prevederile regulamentului-propriu si ale caietului de sarcini, elaborate si aprobate de consiliul local, in baza regulamentului-cadru si a caietului de sarcini-cadru al A.N.R.S.C.

Gestiunea directa presupune asumarea nemijlocita de catre autoritatea publica locala a sarcinilor si responsabilitatilor cu privire la infiintarea, organizarea, finantarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea si asigurarea functionarii serviciului de iluminat public.

Gestiunea delegata presupune transferul din partea autoritatilor administratiei publice locale, in baza unui contract de delegare a gestiunii (contract de delegare a serviciului), unuia sau mai multor operatori cu statut de societati comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile si responsabilitatile proprii cu privire la prestarea, exploatarea si administrarea sistemului de iluminat public.

Prestarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- a. verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- b. corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- c. controlul calității serviciului asigurat;
- d. întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- e. menținerea în stare de funcționare la parametri proiectați a sistemului de iluminat public;
- f. măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- g. întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- h. respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- i. funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- j. respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- k. respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- l. funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizarea serviciului de iluminat public;
- m. menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- n. îndeplinirea indicatorilor de calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- o. încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- p. dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- q. un sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- r. asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- s. urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;
- t. instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu.

- u. stabilirea prețurilor și tarifelor – operațiunea de stabilire a structurii și nivelurilor prețurilor și tarifelor inițiale, după caz, pentru serviciile de utilități publice, pe baza metodologiei de calcul al prețurilor și tarifelor, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;
- v. ajustarea prețurilor și tarifelor – operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie, pe baza metodologiei de calcul al nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;
- w. modificarea prețurilor și tarifelor – operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;

In termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem. Informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

Activitățile ce se vor asigura în urma delegării serviciului de iluminat public din COMUNA IARA și care fac obiectul delegării sunt:

- respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;
- exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat ANRE, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul serviciului de iluminat public;
- întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;
- furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C, a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;
- creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;
- prestarea serviciului de iluminat public la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- personal de intervenție operativă;
- conducerea operativă prin dispecer;

- înregistrarea datelor de exploatare si evidenta lor;
- analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum si stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme si evitarea oricărei forme de risipă;
- elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică si pentru rationalizarea acestor consumuri;
- realizarea conditiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la functionarea economică a instalatiilor de iluminat public;
- statistica incidentelor, avariilor si analiza acestora;
- instituirea unui sistem de înregistrare, investigare, solutionare si raportare privind reclamatiiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;
- lichidarea operativă a incidentelor;
- functionarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- evidenta orelor de functionare a componentelor sistemului de iluminat public;
- aplicarea de metode performante de management care să conducă la functionarea cât mai bună a instalatiilor de iluminat si reducerea costurilor de operare;
- elaborarea planurilor anuale de revizii si reparatii executate cu forte proprii si cu terti si aprobarea acestora de către administratia publică locală;
- executarea în bune conditii si la termenele prevăzute a lucrărilor de reparatii care vizează functionarea economică si siguranta în exploatare;
- elaborarea planurilor anuale de investitii pe categorii de surse de finantare si aprobarea acestora de către administratia publică locală;
- corelarea perioadelor si termenelor de executie a investitiilor si reparatiilor cu planurile de investitii si reparatii a celorlalti furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare si dezvoltare urbanistică ale administratiei publice locale;
- initierea si avizarea lucrărilor de modernizări si de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performantelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;
- dotare proprie cu instalatii si echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;
- alte conditii specifice stabilite de autoritatea administratiei publice locale sau asociatia de dezvoltare comunitară, după caz.

4. DESCRIEREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilitati publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea si controlul Administratiei Publice Locale a Comunei Iara, reprezentand o parte componenta a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unitati administrativ-teritoriale.

Iluminatul public se refera la domeniul public sau privat a Comunei Iara, existent la nivelul acelor spatii aflate in proprietatea actuala sau viitoare a unitatii administrative-teritoriale, cuprinzand in linii mari urmatoarele tipuri de servicii:

- iluminatul cailor de circulatie (auto, zone pentru pietoni si biciclisti), tunelurilor si pasajelor auto;
- iluminatul decorativ-arhitectural (pentru monumente, cladiri, fantani);
- iluminatul parcurilor si al gradinilor;
- iluminatul ariilor utilitare (parcari, platforme utilitare etc.);
- iluminatul publicitar si de reclama;
- intretinerea si mentinerea sistemelor de iluminat descrise mai sus.

Organizarea si desfasurarea serviciului de iluminat public trebuie sa asigure satisfacerea unor cerinte si nevoi de utilitate publica ale comunitatii locale, dupa cum urmeaza:

- garantarea permanentei in functionare a iluminatului public prin indeplinirea parametrilor proiectati si mentinerea lor in standardele in vigoare;
- asigurarea sigurantei circulatiei rutiere si pietonale;
- cresterea gradului de securitate individuala si colectiva in cadrul comunitatilor locale;
- punerea in valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice si peisagistice ale localitatilor, precum si marcarea evenimentelor festive si a sarbatorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie in paralel cu imbunatatirea calitatii iluminatului public din Comuna Iara;
- realizarea unui raport optim calitate/cost si a unui echilibru intre riscurile si beneficiile asumate prin contract; structura si nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestatiei si vor fi in conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corecta si eficienta a bunurilor din proprietatea publica si a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizatie, a confortului si a calitatii vietii;
- sustinerea si stimularea dezvoltarii economico-sociale a localitatilor;
- nediscriminarea si egalitatea tuturor consumatorilor;
- dezvoltarea durabila a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informatii privind aceste servicii publice;
- transparenta, consultarea si antrenarea in decizii a cetatenilor.
- Operatorul unui serviciu de iluminat public trebuie sa asigure:
- respectarea legislatiei, normelor, prescriptiilor si regulamentelor privind igiena si protectia muncii, protectia mediului, urmarirea comportarii in timp a sistemului de iluminat public, prevenirea si combaterea incendiilor;

- exploatarea, intretinerea si reparatia instalatiilor cu personal autorizat, in functie de complexitatea instalatiei si specificul locului de munca;
- respectarea indicatorilor de performanta si calitate stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotararea de dare in administrare a serviciului si precizati in regulamentul serviciului de iluminat public;
- intretinerea si mentinerea in stare de permanenta functionare a sistemelor de iluminat public;
- furnizarea autoritatii administratiei publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informatiilor solicitate si accesul la documentatiile pe baza carora presteaza serviciul de iluminat public, in conditiile legii;
- cresterea eficientei sistemului de iluminat in scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de productie, a consumurilor specifice de materiale si materii, energie electrica si prin modernizarea acestora;
- prestarea serviciului de iluminat public la toti utilizatorii din raza unitatii administrativ-teritoriale pentru care are hotarare de dare in administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- personal de interventie operativa;
- conducerea operativa prin dispecer;
- inregistrarea datelor de exploatare si evidenta lor;
- analiza zilnica a modului in care se respecta realizarea normelor de consum si stabilirea operativa a masurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, incadrarea in norme si evitarea oricarei forme de risipa;
- elaborarea programelor de masuri pentru incadrarea in normele de consum de energie electrica si pentru rationalizarea acestor consumuri;
- realizarea conditiilor pentru prelucrarea automata a datelor referitoare la functionarea economica a instalatiilor de iluminat public;
- statistica incidentelor, avariilor si analiza acestora;
- instituirea si gestionarea unui sistem de inregistrare, investigare, solutionare si raportare privind reclamatii facute de beneficiari in legatura cu calitatea serviciilor;
- solutionarea operativa a incidentelor;
- functionarea normala a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- evidenta orelor de functionare a componentelor sistemului de iluminat public;
- aplicarea de metode performante de management care sa conduca la functionarea cat mai buna a instalatiilor de iluminat si reducerea costurilor de operare;
- elaborarea planurilor anuale de revizii si reparatii executate cu forte proprii si cu terti si aprobarea acestora de catre administratia publica locala;
- executarea in bune conditii si la termenele prevazute a lucrarilor de reparatii care vizeaza functionarea economica si siguranta in exploatare;
- elaborarea planurilor anuale de investitii pe categorii de surse de finantare si aprobarea acestora de catre administratia publica locala;
- corelarea perioadelor si termenelor de executie a investitiilor si reparatiilor cu planurile de investitii si reparatii a celorlalti furnizori de utilitati, inclusiv cu programele de reabilitare si dezvoltare urbanistica ale administratiei publice locale;

- initierea si avizarea lucrarilor de modernizari si de introducere a tehnicii noi pentru imbunatatirea performantelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;
- dotare proprie cu instalatii si echipamente specifice necesare pentru prestarea activitatilor asumate prin contract sau prin hotararea de dare in administrare;
- alte conditii specifice stabilite de autoritatea administratiei publice locale sau asociatia de dezvoltare comunitara, dupa caz.

Operatorul are obligatia sa indeplineasca si gestionarea consumului de energie pentru sistemul de iluminat public ce implica asumarea urmatoarelor atributii:

- monitorizarea si raportarea consumului de energie;
- optimizarea si reducerea cheltuielilor de intretinere si mentenanta, ca si costuri de operare aferente sistemului de iluminat public;
- aplicarea masurilor de eficienta energetica conform legislatiei si reglementarilor in vigoare aplicabile elementelor infrastructurii SIP.

Obligatiile operatorului sunt inscise in cuprinsul contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public in ipoteza gestiunii delegate, respectiv, in contractul de administrare in ipoteza gestiunii directe. Cuprinsul prevederilor din aceste documente trebuie sa fie in acord cu legislatia incidenta, respectiv, cu regulamentul cadru adoptat de A.N.R.S.C. prin Ordinul nr. 86/2007, precum si regulamentul autoritatii publice locale privind iluminatul public.

Pe de alta parte, raspunderea personalului operativ al operatorului sunt cuprinse in regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se intocmeste pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public). In caietele de sarcini se vor preciza conditiile de realizare a reparatiilor (curente si capitale), a investitiilor precum si a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificandu-se modul de aprobare si decontare a acestora in cadrul relatiilor contractuale dintre autoritatea administratiei publice locale si operator.

Gestionarea si administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel incat sa se realizeze:

- verificarea si supravegherea continua a functionarii retelelor electrice de joasa tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distributie si a corpurilor de iluminat;
- corectarea si adaptarea regimului de exploatare la cerintele utilizatorului;
- controlul calitatii serviciului asigurat;
- intretinerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- mentinerea in stare de functionare la parametrii proiectati a sistemului de iluminat public;
- masurile necesare pentru prevenirea deteriorarii componentelor sistemului de iluminat public;
- intocmirea sau reactualizarea, dupa caz, a documentatiei tehnice necesare realizarii unei exploatare economice si in conditii de siguranta;
- respectarea instructiunilor furnizorilor de echipamente;
- functionarea instalatiilor de iluminat, in conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instructiunilor/procedurilor interne si actualizarea documentatiei;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administratiei publice locale, in conditiile legii;

- functionarea pe baza principiilor de eficienta economica, avand ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizare a serviciului de iluminat public;
- mentinerea capacitatilor de realizare a serviciului si exploatarea eficienta a acestora, prin urmarirea sistematica a comportarii retelelor electrice, echipamentelor, intretinerea acestora, planificarea reparatiilor capitale, realizarea operativa si cu costuri minime a reviziilor/reparatiilor curente;
- indeplinirea indicatorilor de performanta si calitate ai serviciului prestat, specificati in regulamentul serviciului;
- incheierea contractelor cu furnizorii de utilitati, servicii, materiale si piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurentiale impuse de normele legale in vigoare privind achizitiile de lucrari sau de bunuri;
- dezvoltarea/modernizarea, in conditii de eficienta a sistemului de iluminat public in conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de catre consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administratiei publice locale;
- un sistem prin care sa poata primi informatii sau sa ofere consultanta si informatii privind orice problema sau incidente care afecteaza sau pot afecta siguranta, disponibilitatea si/sau alti indicatori de performanta ai serviciilor de iluminat;
- asigurarea, pe toata durata de executare a serviciului, de personal calificat si in numar suficient pentru indeplinirea activitatilor ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- urmarirea si inregistrarea indicatorilor de performanta aprobati pentru serviciul de iluminat public se va face de catre operator pe baza unei proceduri specifice;
- instituirea si aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementarile noi ce privesc serviciul de iluminat public si modificarile survenite la actele normative din domeniu. In termen de 60 de zile calendaristice de la data incredintarii serviciului de iluminat public va prezenta autoritatii administratiei publice locale modul de organizare a acestui sistem;
- informarea utilizatorului si a beneficiarilor despre planificarea anuala a reparatiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

5. STRUCTURA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Serviciul de iluminat public este constituit din:

- infrastructura de transport a energiei electrice necesara furnizarii iluminatului public, a carei delegare se va face pe baza contractului existent intre Comuna IARA si DEER S.A., avand la baza Ordinul ANRE 5/93/2000;
- sistemul de comanda (aprindere si automatizare) a iluminatului public – proprietatea primariei Comuna IARA;
- sistemul de iluminat public, asa cum este definit in Regulamentul Serviciului de iluminat public in conformitate cu Legea nr. 230/2006 si care este proprietate a Comuna IARA;
- elemente de sustinere – stalpi;
- console;
- retele de alimentare de tip Clasic și torsadat;
- aparate de iluminat.

Mentenanța sistemului existent este realizată după principii reactive și nu predictive, aparatele fiind schimbate atunci când se manifestă un defect evident, și nu atunci când își epuizează durata de viață și în consecință fluxul luminos este redus cu mai mult de 50%, iar nivelul de iluminare nu atinge limita minimă admisibilă pe domeniu de activitate, conform standardelor europene în vigoare SR-EN 13201/2016.

Astfel, în vederea analizării situației existente a fost realizat un audit al sistemului de iluminat public din Comuna Iara, prin care s-au inventariat elemente componente – stalpi, aparate de iluminat.

Auditul a avut în vedere identificarea pe strazi a elementelor componente.

Pornind de la datele obtinute de la primarie, s-a realizat o analiza pe teren a sistemului de iluminat public, care s-a concretizat prin crearea unei baze de date care contine informatii despre fiecare punct luminos caruia i-au fost alocate urmatoarele atribute:

- localizarea pe strazi inclusiv spatierea intre stalpi;
- tip aparat de iluminat;
- puncte de aprindere;
- stare aparat de iluminat;
- puterea si tipul lampii.

Principalul obiectiv este de a ne alinia cu iluminatul la condițiile impuse de standardul în vigoare SR EN 13201/2015, care prevede condițiile (luminanță/iluminare; uniformitate; orbire, etc.) minime acceptate pentru iluminatul public în UE.

Pentru a realiza un iluminat adecvat, străzile trebuiesc împartite pe clase de drum, împărțire care se realizează tinând cont de mărimea traficului, tipul de participanți la trafic, viteza de circulație, etc.

Tabel 5 - Tipuri de trafic / parametrii specifici

Parametrii	Opțiuni	Descriere		Valoare Ponderată V_w^a
Viteză de proiectare sau limita de viteză	Foarte înaltă	$v \geq 100$ km/h		2
	Înaltă	$70 < v < 100$ km/h		1
	Moderat	$40 < v < 70$ km/h		-1
	Scăzut	$v \leq 40$ km/h		-2
Volumul de trafic		Autostrăzi, străzi cu mai multe benzi	Două căi de rulare	
	Înalt	> 65 % din capacitatea maximă	> 45 % din capacitatea maximă	1
	Moderat	35 % - 65 % din capacitatea maximă	15 % - 45 % din capacitatea maximă	0
Compoziția traficului	Scăzut	< 35 % din capacitatea maximă	< 35 % din capacitatea maximă	-1
	Mixt cu procentaj mare de trafic nemotorizat			2
	Mixt			1
	Doar motorizat			0
Separate între sensurile de mers	Nu			1
	Da			0
Densitate de joncțiune		Intersecții / km	Noduri rutiere, distanță între poduri, km	
	Înalt	> 3	< 3	1
	Moderat	≤ 3	≥ 3	0
Vehicule parcate	Prezență			1
	Fără prezență			0
Luminozitatea ambiantului	Înalt	Ferestre magazine, publicitate, terenuri de sport, stații, depozite		1
	Moderat			0
	Scăzut			-1
Dificultatea traficului	Foarte mare			2
	Moderat			1
	Scăzut			0

Tabel 6 - Parametri specifici

Zonă (geometrie)	Separarea sensurilor
	Noduri de autostradă
	Densitatea intersecțiilor
	Zone de risc
	Dispozitive de încetinire
Trafic	Densitatea traficului - număr de vehicule pe zi
	Densitatea traficului de bicicliști
	Densitatea traficului de pietoni
	Dificultatea de orientare
	Vehicule staționate
	Recunoașterea trăsăturilor feței
	Riscul de agresiune
Influențe externe și de mediu	Complexitatea câmpului vizual
	Nivelul de iluminare al ambientului
	Condiții atmosferice

Tabel 7 - Alegerea zonelor de risc

ZONĂ DE RISC	COMPLEXITATEA CÂMPULUI VIZUAL	DIFICULTATEA SARCINII DE ORIENTARE	NIVELUL LUMINANȚEI AMBIENTALE		
			Scăzut	Mediu	Ridicat
NU	normală	normală			
		peste normală			
	ridicată	normală			
		peste normală			
DA	normală	normală			
		peste normală			
	ridicată	normală			
		peste normală			

Asamblând datele de mai sus se creează premisele încadrării unei străzi sau a unei zone într-una din clasele de drum din standardul 13201/2015. Acest lucru se face însumând indicii de evaluare acordați fiecărui criteriu.

Tabel 8 - Calculul punctajului pentru încadrarea pe clase de drum

Parametru	Opțiuni	Indice de evaluare (Vws)	Criteriu selectat (Vws)
Viteza	Foarte mare	3	
	Mare	2	
	Moderata	1	
	Mica	0	
Volumul de trafic	Foarte mare	1	
	Mare	0,5	
	Moderat	0	
	Mic	-0,5	
	Foarte mic	-1	
Compozitia traficului	Mixt cu procent mare de trafic nemotorizat	2	
	Mixt	1	
	Doar motorizat	0	
Separare între sensurile de mers	NU	1	
	DA	0	
Nivelul de luminanță ambientală	Mare	1	
	Moderata	0	
	Mica	-1	
Ghidaj vizual / control de trafic	Slab	0,5	
	Moderat sau bun	0	
		Suma punctajului	

După determinarea punctajului putem trece la încadrarea străzii într-una din clasele de mai jos.

Tabel 9 - Clasele de iluminat pentru străzi

Clasa de iluminat	Luminanța suprafeței carosabile uscate			Orbire fiziologică	Raport de zonă alăturată
	Lmed (cd/m ²)	U _o (%)	U _i (%)	f _{T1} (%)	R _{E1}
	minim menținut	minim	minim	maxim	minim
M1	2,0	0,4	0,7	10	0,35
M2	1,5	0,4	0,7	10	0,35
M3	1,0	0,4	0,6	15	0,3
M4	0,75	0,4	0,6	15	0,3
M5	0,5	0,35	0,4	15	0,3
M6	0,3	0,35	0,4	20	0,3

Principala mărime care se măsoară este **luminanța**.

Aceasta reprezintă intensitatea luminoasă măsurată pe unitatea de suprafață luminoasă. Cu alte cuvinte este lumina percepută de ochiul uman raportându-ne la o suprafață iluminată.

De aceea în cazul iluminatului stradal toate măsurile se măsoară raportându-ne la un “observator”. Acest “observator” este de fapt conducătorul auto care se află pe banda de mers la 60m înaintea zonei iluminate. Mărimile măsurate reprezintă de fapt percepția lui asupra iluminatului de pe calea de rulare și împrejurimi. Pentru o evaluare corectă măsurătorile se fac cu **luminanțmetrul** poziționat în locul conducătorului auto.

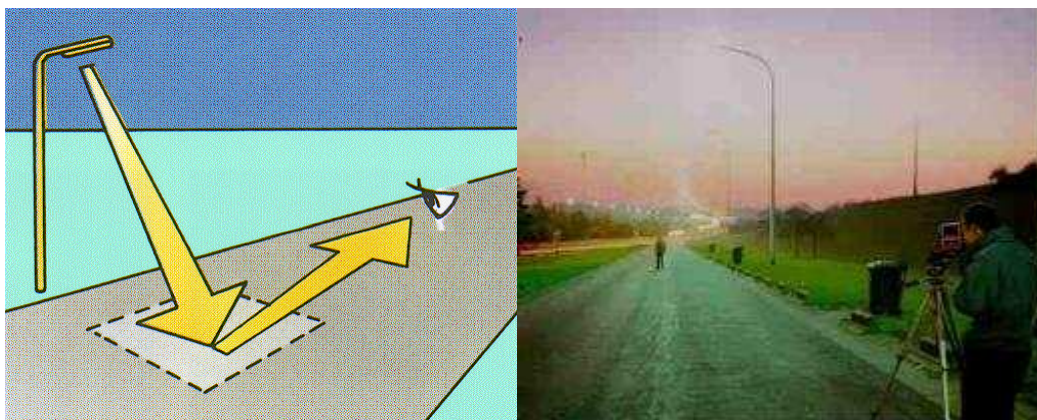

Fig.1 – Măsurarea luminanței

În cazul zonelor de risc: intersecții, treceri de pietoni, etc., clasa se alege cu un nivel peste nivelul maxim al străzii care intră în acea zonă și trebuie să întrunească condițiile de mai jos. Acest lucru se face, deoarece prin creșterea nivelului de iluminat pe anumite zone se înregistrează și o creștere a acuității vizuale a conducătorilor auto. În plus se apelează la un fenomen psihologic, deoarece s-a dovedit că există tendința de a apăsa instinctiv pe frână în momentul în care se înregistrează o trecere bruscă de la un nivel la celălalt.

Tabel 10 - Clasele de iluminat pentru zone de risc

Clasa de iluminat	Iluminare orizontală	
	Emed (lux)	U _o (%)
C0	50	0,4
C1	30	0,4
C2	20	0,4
C3	15	0,4
C4	10	0,4
C5	7,5	0,4

În cazul intersecțiilor sau a zonelor de risc măsurătorile se fac cu **luxmetrul**, deoarece în acest caz mărimea importantă este **iluminarea**. Aceasta este reprezentată de fluxul luminos care cade pe o suprafață. Acum nu ne mai raportăm la un observator, pentru că se presupune că acel observator se află el în intersecție și în plus, pe lângă el mai sunt și alți participanți la trafic (ex.: pietoni).

Așa cum s-a arătat mai sus, un alt factor important este complexitatea câmpului vizual și posibilitatea de a te orienta. De aceea în intersecție diferă tipul măsurătorilor, comparativ cu cele de pe stradă.

Pentru zonele pietonale, pistele de biciclete sau străzile laterale din zona rurală clasele de drum trebuie să respecte următoarele condiții minime.

Tabel 11 - Clasele de iluminat pentru zone pietonale

Clasa de iluminat	Iluminare orizontală	
	Emed (lx)	Emin (lx)
P1	15	3
P2	10	2
P3	7,5	1,5
P4	5	1
P5	3	0,6
P6	2	0,4
P7	performanță nedeterminată	

În plus pentru a asigura o uniformitate corespunzătoare în cazul acestor clase se recomandă ca:iluminarea medie (Emed) să nu depășească nivelul iluminării minime(Emin) al clasei de iluminat, cu mai mult de 1,5 ori. Asta înseamnă că dacă Emed impus este de 10lux nu putem avea un Emed obținut mai mare de 15lux.

Între clasele de iluminat există o legătură, nivelurile impuse fiind comparabile, așa cum se vede și mai jos:

Tabel 12 - Comparație clase de iluminat

	M1	M2	M3	M4	M5	M6		
C0	C1	C2	C3	C4	C5			
			P1	P2	P3	P4	P5	P6

Comparând actuala clasificare cu cea existentă în standardul CIE 13433, constatăm pe lângă subdivizarea claselor M3 și M4, o dezvoltare a criteriilor și în plus anumite recomandări care duc la creșterea siguranței traficului și a cetățenilor. Astfel au apărut recomandări cum sunt:

- Zona a cărui nivel de iluminare recomandat este cel mai ridicat constituie zonă de referință;
- Este de dorit să se evite o diferență mai mare de două clase comparabile între două zone alăturate
- Acolo unde este nevoie, se recomandă să se țină cont de **Iluminarea semicilindrică** (se calculează în special pentru spațiile în care există riscul de producere de acte antisociale) sau de **Iluminarea verticală** (se calculează în special pentru spațiile în care este necesar ca suprafețele verticale să fie vizibile).

Tabelul 13. Încadrarea străzilor din comuna Iara, în clase de iluminat

Localitate	Nr. crt.	STRADA	Latimea caii de rulare L(m)	Distanța între stalpi/corpuri D(m)	Retragere (m)	Clasa sistemului de iluminat(Încadrare lumino tehnica) (M4,M5,M6)	Amplasarea stalpi/corpuri(UNILATERAL/BILATERAL/AXIAL/ALTERNATIV/P ARC)
Borzesti	1	Ulita 1	3	40	2,0	M6	U
	2	Ulita 2	3	40	2,0	M6	U
	3	Ulita 3	3	40	2,0	M6	U
	4	Ulita 4	3	40	1,0	M6	U
	5	Ulita 5	3	40	1,0	M6	U
	6	Ulita 6	3	40	1,0	M6	U
OCOLISEL	1	Strada principala	5	40	1,00	M5	U
	2	Strada principala	4	40	3,0	M5	U

	3	Ulita 1	3	40	2,0	M6	U
	4	Ulita 2	3	40	2,0	M6	U
	5	Ulita 3	3	40	2,0	M6	U
	6	Ulita 4	3	40	2,0	M6	U
	7	Ulita 5	3	40	2,0	M6	U
	8	Ulita 6	3	40	2,0	M6	U
	9	Ulita 7	3	40	2,0	M6	U
	10	Ulita 8	3	40	2,0	M6	U
	11	Ulita 9	3	40	2,0	M6	U
	12	Ulita 10	3	40	2,0	M6	U
	13	Ulita 11	3	40	2,0	M6	U
Magura Ierii	1	Drumuri Măgura Ierii	4	40	1,0	M6	U
Valea Agrișului	1	Drum Valea Agrișului	4	40	2,0	M6	U
Valea Vadului	1	Strada principala	4	40	3,0	M5	U
	2	Ulita	3	40	1,0	M6	U
Mașca	1	Strada principala	4	40	2,0	M5	U
	2	Ulita 1	3	40	1,0	M6	U
	3	Ulita 2	3	40	4,0	M6	U
	4	Ulita 3	3	40	2,0	M6	U
	5	Ulita 4	3	40	1,0	M6	U
	6	Ulita 5	3	40	3,0	M6	U
IARA	1	DJ 107M	7	40	3	M5	U
	2	Strada 1	5	40	2	M6	U
	3	Strada 2	5	40	2	M6	U
	4	Strada 3	5	40	2	M6	U
	5	Strada 4	5	40	2	M6	U
	6	Strada 5	3	40	2	M6	U
	7	Strada 6	5	40	2	M6	U
	8	Strada 7	4	40	3	M6	U
	9	Strada 8	3	40	3	M6	U
	10	Strada 9	4	40	1	M6	U
	11	Strada 10	5	40	1	M6	U
	12	Strada 11	5	40	2	M6	U
	13	Strada 12	3	40	1	M6	U
	14	Strada 13	5	40	1	M6	U
	15	Strada 14	5	40	1	M6	U
	16	Strada 15	5	40	1	M6	U
	17	Strada 16	5	40	1	M6	U
	18	Strada 17	5	40	1	M6	U
	19	Strada 18	5	40	1	M6	U
	20	Strada 19	5	40	1	M6	U
	21	Strada 20	5	40	1	M6	U

	22	Strada 21	5	40	1	M6	U
	23	Strada 22	5	40	1	M6	U
	24	Strada 23	5	40	1	M6	U
	25	Strada 24	5	40	1	M6	U
FAGETU IERII	1	DC 104	5	40	2	M6	U
	2	Strada 1	4	40	2	M6	U
	3	Strada 2	4	40	2	M6	U
	4	Strada 3	4	40	2	M6	U
SURDUC	1	DJ 107M	7	40	2	M5	U
	2	Strada 1	4	40	2	M6	U
	3	Strada 2	4	40	2	M6	U
	4	Strada 3	4	40	1	M6	U
	5	Strada 4	4	40	1	M6	U
	6	Strada 5	3	40	1	M6	U
LUNGESTI	1	DN 75	7	40	3	M5	U
	2	Strada 1	4	40	1	M6	U
BURU	1	DN 75	7	40	2	M5	U
	2	DJ 107M	5	40	2	M5	U
	3	Strada 1	4	40	1	M6	U
	4	Strada 2	4	40	1	M6	U
	5	Strada 3	4	40	1	M6	U
	6	Strada 4	3	40	1	M6	U
	7	Strada 5	3	40	1	M6	U
Agris	1	Principala	7	40	2	M5	U
	2	Strada 1	6	40	2	M6	U
	3	Strada 1.1.	6	40	2	M6	U
	4	Strada 1.2.	6	40	2	M6	U
	5	Strada 1.3.	6	40	2	M6	U
	6	Strada 2	6	40	2	M6	U
	7	Strada 2.1.	6	40	2	M6	U
	8	Strada 2.2.	6	40	2	M6	U
	9	Strada 3	6	40	2	M6	U
	10	Strada 3.1.	6	40	2	M6	U
	11	Strada 3.2.	6	40	2	M6	U
	12	Strada 3.3.	6	40	2	M6	U
Cacova Ierii	1	Principala	7	40	2	M5	U
	2	Secundara 1	6	40	2	M6	U
	3	Secundara 2	6	40	2	M6	U
	4	Secundara 3	6	40	2	M6	U

	5	Secundara 4	6	40	2	M6	U
	6	Secundara 5	6	40	2	M6	U
	7	Secundara 6	6	40	2	M6	U
	8	Secundara 7	6	40	2	M6	U
	9	Secundara 8	6	40	2	M6	U
	10	Secundara 9	6	40	2	M6	U
	11	Secundara 10	6	40	2	M6	U
	12	Secundara 11	6	40	2	M6	U
	13	Secundara 12	6	40	2	M6	U
	14	Secundara 13	6	40	2	M6	U
	15	Secundara 14	6	40	2	M6	U
	16	Secundara 15	6	40	2	M6	U
	17	Secundara 16	6	40	2	M6	U

Tabelul 14. Tipurile de aparate

Nr. Crt.	Tip lampa	Putere instalata unitara pe lampa [W]	Cantitate [buc]
1	Led	20	132
2	Led	25	53
3	Led	30	699
4	Led	45	141
5	Led	60	149
TOTAL			1.174

Tabelul 3. Tipurile de stâlpi de iluminat

Localitate	Nr. crt.	STRADA	Tip stalp								Numar total stâlpi existenți	
			SC10001	SC10002	SC10005	SE 4	SE 10	SE 8	SE 11	Metalic 8m		Lemn
Borzesti	1	Ulita 1				9	4	3	1		12	29
	2	Ulita 2									7	7
	3	Ulita 3									4	4
	4	Ulita 4									1	1
	5	Ulita 5				1					8	9
	6	Ulita 6				7		2	3		3	15
TOTAL Borzesti			0	0	0	17	4	5	4		35	65

OCOLIȘEL	1	Strada principala				9	3	11				23
	2	Strada principala	10	2		22	15	6	1			56
	3	Ulita 1				4	2	2				8
	4	Ulita 2					1					1
	5	Ulita 3				2		3	1			6
	6	Ulita 4				2						2
	7	Ulita 5				1						1
	8	Ulita 6				1						1
	9	Ulita 7				2	2	2				6
	10	Ulita 8				1						1
	11	Ulita 9				2						2
	12	Ulita 10				1						1
	13	Ulita 11				1						1
TOTAL Ocolișel			10	2	0	48	23	24	2	0	0	109
Magura Ierii	1	Drumuri Măgura Ierii									23	23
TOTAL Măgura Ierii			0	0	0	0	0	0	0		23	23
Valea Agrișului	1	Drum Valea Agrișului				11	3	3	1			18
TOTAL Valea Agrișului			0	0	0	11	3	3	1		0	18
Valea Vadului	1	Strada principala				11	8	5				24
	2	Ulita				4	2					6
TOTAL Valea Vadului			0	0	0	15	10	5	0		0	30
Mașca	1	Strada principala				24	5	8			1	38
	2	Ulita 1				11		1				12
	3	Ulita 2				10	1	3				14
	4	Ulita 3				2		3				5
	5	Ulita 4				3						3
	6	Ulita 5				5	2	2				9
TOTAL Mașca			0	0	0	55	8	17	0		1	81
IARA	1	DJ 107M	9	2	3	25	21	0	7			67
	2	Strada 1				4	3	1	1			9
	3	Strada 2			3	3	1	1				8
	4	Strada 3		1	2	8	3	2				16
	5	Strada 4	10		4							14
	6	Strada 5	6		2							8
	7	Strada 6	4		1		1	2				8
	8	Strada 7	4	1	1		1	1				8
	9	Strada 8	4			1	2	1				8
	10	Strada 9				1		1				2

	11	Strada 10				1	1	8				10
	12	Strada 11	9		1	3	2				1	16
	13	Strada 12	3							1		4
	14	Strada 13				2	1					3
	15	Strada 14				4	1	1				6
	16	Strada 15			1		1	1				3
	17	Strada 16					6					6
	18	Strada 17					1	2				3
	19	Strada 18					2					2
	20	Strada 19				2	3	1	2		2	10
	21	Strada 20					1				10	11
	22	Strada 21	2							4	9	15
	23	Strada 22	4								6	10
	24	Strada 23									11	11
	25	Strada 24						1			2	3
TOTAL IARA			55	4	18	54	51	23	11	4	41	261
FAGETU IERII	1	DC 104				16	3	13	1		19	52
	2	Strada 1				7	2					9
	3	Strada 2				4	1	2				7
	4	Strada 3				1	1	1				3
TOTAL FAGETU IERII			0	0	0	28	7	16	1	0	19	71
SURDUC	1	DJ 107M		3	3	9	12	6	4		5	42
	2	Strada 1				3		2				5
	3	Strada 2						2				2
	4	Strada 3				1		1				2
	5	Strada 4				4	2	2				8
	6	Strada 5				1		1				2
TOTAL SURDUC			0	3	3	18	14	14	4	0	5	61
LUNGESTI	1	DN 75				10		3	1			14
	2	Strada 1		2	4	10	4	3	1		4	28
TOTAL LUNGESTI			0	2	4	20	4	6	2	0	4	42
BURU	1	DN 75		1							16	17
	2	DJ 107M				3	2	4	1		3	13
	3	Strada 1				5	1	5				11
	4	Strada 2				2		4				6
	5	Strada 3				1		6				7
	6	Strada 4				1		1				2
	7	Strada 5				2	1	2				5
TOTAL BURU			0	1	0	14	4	22	1	0	19	61

Agris	1	Principala				14	10		5			29
	2	Strada 1				4	1					5
	3	Strada 1.1.		1		10	3					14
	4	Strada 1.2.				5						5
	5	Strada 1.3.				3	1		1			5
	6	Strada 2				6	3		1			10
	7	Strada 2.1.				3	2					5
	8	Strada 2.2.				3						3
	9	Strada 3				7	1		2			10
	10	Strada 3.1.				10	1					11
	11	Strada 3.2.				3						3
	12	Strada 3.3.				8	4		1		1	14
TOTAL AGRIS			0	1	0	76	26	0	10	0	1	114
Cacova Ierii	1	Principala		2		52	8		37			99
	2	Secundara 1				16	5		4			25
	3	Secundara 2				8	6					14
	4	Secundara 3				4						4
	5	Secundara 4				11	1					12
	6	Secundara 5				5	2					7
	7	Secundara 6				8	2					10
	8	Secundara 7				1						1
	9	Secundara 8				8						8
	10	Secundara 9				12	4					16
	11	Secundara 10				3	3		1			7
	12	Secundara 11				9						9
	13	Secundara 12				2						2
	14	Secundara 13				8						8
	15	Secundara 14				7			7			14
	16	Secundara 15				2			1			3
	17	Secundara 16				3			1			4
TOTAL AGRIS			0	2	0	159	31	0	51	0	0	243
TOTAL GENERAL			65	15	25	515	185	135	87	4	148	1.179

Posturile de transformare, componentele rețelei de distribuție a energiei electrice care alimentează cu energie electrică instalațiile de iluminat public, bransamentele, instalațiile de forță, instalațiile de legare la pământ, instalațiile de automatizări, măsură și control, punctele de aprindere, etc., sunt proprietatea DEER S.A și sunt în administrarea acesteia, cu unele excepții ale zonelor unde s-au realizat extinderi ale sistemului de iluminat.

6. STRUCTURA ECONOMICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Valoarea de inventar – nu exista date privind valoarea de inventar

Cheltuielile legate de consumul de energie electrică al sistemului de iluminat public sunt estimate în funcție de tariful la energie electrică pentru anul 2022. S-a utilizat un preț al kWh de 0,8 lei (fără TVA), cu program de dimming, putere instalată de 24,56 kW și un consum de **101.924,00 kWh/an**.

7. ARIA TERITORIALĂ DE DESFĂȘURARE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Pana in prezent, Comuna Iara nu a beneficiat de un sistem de delegare prin delegarea serviciului de iluminat public acesta fiind asigurat cu forte proprii si prin contractare lucrari cu diverse societati comerciale.

Pastrarea acestui sistem de asigurare a serviciului de iluminat public duce la neindeplinirea atat a parametrilor lumino tehnici solicitati de standarde pe arterele de circulatie rutiera si pietonala cat si a indicatorilor de performanta.

Legea nr. 230/2006 nu cuprinde prevederi speciale in privinta teritoriului in reglementarea celor doua modalitati de gestiune a serviciului de iluminat public. Cu toate acestea, subliniem faptul ca in privinta gestiunii directe a serviciului de catre autoritatea administrativa publica toate sarcinile si obligatiile acesteia sunt impuse prin referire la intreg teritoriul comunitatii, fiind obligatoriu sa fie respectate in mod constant si uniform principiile de functionare a serviciului, precum si a tuturor celorlalte exigente din lege si din Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Pe de alta parte, in privinta delegarii de gestiune a serviciului de iluminat public, Legea nr. 230/2006 prevede posibilitatea ca prin acordul de vointa dintre autoritatea publica locala si persoana juridica delegata, obiectul contractului sa faca referire la un anumit teritoriu. In ipoteza aceasta, in functie de specificul serviciului de la nivelul comunitatii locale se impune ca pentru buna gestionare a acestuia, implicit pentru a avea posibilitatea reala de a atinge indicii de performanta si obiectivele stabilite prin Regulamentul Cadru al ANRSC nr. 86/2007, sa fie luata in calcul posibilitatea ca prin delegarea de gestiune catre un operator sa se ajunga la o solutie de eficienta sporita in asigurarea serviciului pentru beneficiari.

Harta delimitarii ariei teritoriale este prezentata in Partea desenata – Plansele 1-8.

8. INVESTIȚII NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA CANTITATIVĂ, CALITATIVĂ ȘI EXTINDEREA ILUMINATULUI PUBLIC

8.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND GESTIUNEA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Legea nr. 230/2006 stabilește la art. 18 alin. (1) modalitatea în care autoritatea publică locală competentă poate realiza gestiunea serviciului de iluminat public, indicând punctual liniile directoare de către trebuie să se țină cont în acțiunile desfășurate în acest domeniu: *“a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților; b) starea sistemului de iluminat public existent; c) posibilitățile locale de finanțare a exploatarei, întreținerii și dezvoltării serviciului și a structurii tehnico-edilitare aferente”*. Pe baza informațiilor rezultate în conformitate cu elementele enunțate anterior autoritatea publică locală va elabora indicatorii de performanță care trebuie îndepliniți de serviciul de iluminat public, stabilindu-i prin hotărâre de consiliu local, cu respectarea prevederilor regulamentului-cadru al serviciului (Anexa la Ordinul nr. 86/2006 al ANRSC). În art. 7 alin. (2) din Legea nr. 230/2006 se menționează expres faptul că indicatorii de performanță care vor influența evaluarea și opțiunea gestiunii serviciului trebuie să se supună cu prioritate necesităților reale ale comunităților locale, să țină cont de starea tehnică precum și de eficiența sistemului de iluminat public existent. Propunerea și adoptarea acestor parametri de evaluare a serviciului de iluminat public trebuie conform legii să se realizeze în urma unor consultări și dezbateri publice (art. 18 alin. 2 din Legea nr. 230/2006).

O evaluare corectă a modalității de gestiune a serviciului de iluminat public se supune astfel cum am subliniat anterior atât legii – care stabilește criteriile generale de evaluare – înșă mai ales regulamentului propriu local al serviciului și eventual caietului de sarcini aferent. Prevederile care trebuie avute în vedere trebuie să cuprindă informații reale privitoare la :

- a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatorii de performanță a serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferentă serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator.

8.2. GESTIUNEA DIRECTĂ

Legea nr. 230/2006 oferă autorității publice locale posibilitatea ca pe baza unei evaluări realizate conform celor menționate anterior să opteze pentru gestiunea directă a serviciului de iluminat public sau pentru gestiunea delegată a acestui serviciu. Conform prevederilor art. 19 din actul normativ indicat, în cazul gestiunii directe *“autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public”*.

Gestiunea directa presupune totodata utilizarea unor operatori definiti si licentiati in conformitate cu dispozitiile Legii nr. 51/2006. In cazul acestei modalitati de gestiune a serviciului autoritatea publica locala emite o hotarare de dare in administrare a infrastructurii tehnico-edilitare, pe baza licentei eliberata de catre A.N.R.S.C.

Legea nr. 230/2006 mentioneaza asadar faptul ca in cadrul acestei modalitati de gestiune autoritatea publica locala emite doar un mandat de administrare catre operatori specializati si acreditati a serviciului, astfel incat atributiile privitoare la finantare, coordonare, administrare, exploatare si mentenanta revin acesteia. Optiunea manifestata de catre autoritatea publica locala pentru gestiunea directa poate fi argumentata doar atunci cand din evaluarea dimensiunii sistemului, a gradului de dezvoltare a acestuia, a particularitatilor economico-sociale ale localitatilor si implicit a posibilitatii autoritatii de finantare ar rezulta un raport care sa respecte in integralitate principiile de functionare ale serviciului stabilite prin art. 9 si 10 din Regulamentul-cadru din 20 martie 2007 al serviciului de iluminat public, Anexa a Ordinului nr. 86/2007 emis de A.N.R.S.C.

Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilitati publice mentioneaza in art. 29 alin.(2) faptul ca pentru realizarea gestiunii directe este necesar ca la nivelul autoritatii administratiei publice locale sa poata exista structuri proprii care sa desasoare activitatea aferenta. Aceste structuri pot fi:

a) compartimente de specialitate, fara personalitate juridica, organizate in cadrul aparatului propriu al consiliului local ori judetean al unitatii administrativ-teritoriale;

b) servicii publice sau directii de specialitate, fara personalitate juridica, organizate in cadrul aparatului propriu al consiliului local ori judetean al unitatii administrativ-teritoriale, avand autonomie financiara si functionala;

c) servicii publice sau directii de specialitate, cu personalitate juridica, organizate in subordinea consiliului local ori judetean al unitatii administrativ-teritoriale sau a asociatiei de dezvoltare comunitara, avand patrimoniu propriu, gestiune economica proprie si autonomie financiara si functionala. In ipoteza in care la nivelul autoritatii publice locale nu pot exista asemenea structuri care sa beneficieze implicit si de infrastructura aferenta unei bune desfasurari a activitatii incidente ipoteza realizarii serviciului prin gestiune directa nu se poate realiza. Evaluarea in sine a structurii odata ce a fost identificata se realizeaza precum am mentionat dupa criteriile specifice serviciului, in cazul de fata incidente fiind normele din cuprinsul Legii nr. 230/2006, respectiv, cele din Regulamentul Cadru aprobat ca anexa la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

8.3. GESTIUNEA DELEGATA

Aceasta modalitate de gestiune a serviciului de iluminat public presupune transferul printr-un contract a sarcinilor si responsabilitatilor instituite in acest domeniu din patrimoniul autoritatilor locale catre un operator cu statut de societate comerciala cu capital public, privat sau mixt. Odata cu delegarea sarcinilor si responsabilitatilor, autoritatea publica locala transfera si exploatarea si administrarea serviciului, astfel incat operatorul sa poata actiona in mod independent si responsabil in vederea realizarii obligatiilor contractuale, atingerii parametrilor de performanta, precum si a obiectivelor din lege.

Gestiunea delegata reprezinta o exceptie legala de la responsabilitatea impusa autoritatii publice locale in privinta gestionarii serviciului de iluminat public, respectiv, de la obligatia generala a acesteia de a satisface exigentele obiectivelor impuse de lege in acest domeniu.

Activitatea operatorilor care vor prelua gestiunea sistemului este reglementata de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice care vor presta serviciul de iluminat public in baza contractului de delegare a gestiunii, aprobat de autoritatile administratiei publice locale si in baza licentei eliberate de autoritatea competenta [art. 19 alin. (3) din Legea nr. 230/2006]. Prevederile contractul prin care se realizeaza delegarea sunt stabilite catre Legea nr. 51/2006, iar cuprinsul sau in ceea ce priveste drepturile si obligatiile partilor trebuie sa se supuna principiilor care deriva din Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public, precum si din Regulamentul-cadru aprobat ca anexa la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Diferenta fundamentala care exista intre gestiunea directa si gestiunea delegata in cazul serviciului de iluminat public este ca daca in prima ipoteza autoritatea publica locala pastreaza in patrimoniul ei toate obligatiile privind indeplinirea obiectivelor din lege, implicit, responsabilitatile de finantare si intretinere, in cea de-a doua ipoteza, operatorul public sau privat preia in integralitate sarcinile aferente, cu exceptia prerogativelor privind adoptarea politicilor si strategiilor de dezvoltare a serviciului, respectiv, a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum si drepturile si competentele precizate la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 230/2006. Astfel, obiectul contractelor de delegare a gestiunii serviciului poate include: activitatile de operare propriu-zisa, gestionare, administrare, exploatare, intretinere, precum si activitatile de pregatire, finantare si realizare a investitiilor din infrastructura aferenta serviciului de iluminat public.

Art. 17 alin. (1) stabileste drepturile pe care autoritatea publica le va avea in raport cu operatorul public sau privat caruia ii va fi acordata delegarea gestiunii serviciului, respectiv, cele privitoare la supraveghere si control:

a) modul de fundamentare a tarifelor si respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C;

b) modul de indeplinire a obligatiilor contractuale asumate de operatori si activitatile desfasurate de acestia;

c) calitatea si eficienta serviciului prestat, corespunzator indicatorilor de performanta a serviciului, stabiliti conform legii;

d) modul de administrare, de exploatare, de conservare si de mentinere in functiune, dezvoltarea si/sau modernizarea sistemului de iluminat public. In mod complementar, la sectiunea privitoare la gestiunea delegata din cuprinsul legii nr. 230/2006 [art. 21 alin. (2)] se prevede expres faptul ca toate activitatile de monitorizare si control privind modul de respectare de catre operatori a conditiilor de emitere si mentinere a licentelor revin A.N.R.S.C., iar cele privind indicatorii de performanta stabiliti in contractele de delegare a gestiunii revin autoritatilor administratiei publice locale.

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publica locala are competenta exclusiva de a impune in acord cu legea toate exigentele necesare pentru realizarea in bune conditii a delegarii. Astfel legea nu limiteaza accesul la procedura de selectie a delegarii, fiind permisa participarea oricaror operatori, chiar si a celor nou-infiintati, cu respectarea insa a conditiilor impuse de catre autoritatea publica locala. In virtutea atributiilor de reprezentare ale administratiei publice locale, asa cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigentele necesare privitoare la asigurarea existentei garantiilor profesionale si financiare ale operatorului, precum si

modalitatea de respectare a indicatorilor de performanta. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publica locala poate impune prevederi si cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului in conditii de calitate si de cantitate corespunzatoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

8.4. CONCLUZII SI ANALIZA COMPARATIVE

In conformitate cu estimarile realizate in urma auditarii sistemului de iluminat public existent din Comuna Iara, serviciul de iluminat public include pentru urmatorii 3 ani urmatoarele elemente:

1	Intretinerea si mentinerea sistemului de iluminat public reabilitat pe perioada celor 3 ani	129.492,00 lei
2	Sistem de iluminat festiv - operatiuni de montare / demontare – 3 ani	50.100,00 lei
TOTAL CHELTUIELI / 3 ani		179.592,00 lei

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publica locala are competenta exclusiva de a impune in acord cu legea toate exigentele necesare pentru realizarea in bune conditii a delegarii. Astfel, legea nu limiteaza accesul la procedura de selectie a delegarii, fiind permisa participarea oricaror operatori, chiar si a celor nou-infiintati, cu respectarea insa a conditiilor impuse de catre autoritatea publica locala. In virtutea atributiilor de reprezentare ale administratiei publice locale, astfel cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigentele necesare privitoare la asigurarea existentei garantiilor profesionale si financiare ale operatorului, precum si modalitatea de respectare a indicatorilor de performanta. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publica locala poate impune prevederi si cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului in conditii de calitate si de cantitate corespunzatoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

Daca in cazul gestiunii directe autoritatea administrativa este responsabila in integralitate de modul de indeplinire a obligatiilor care decurg din lege, in privinta delegarii gestiunii legea ii permite acesteia sa imparta sarcinile cu un operator public sau privat, acordand totodata posibilitatea ca prin contractul de delegare sa fie impuse exigente specifice, in acord cu nevoile si situatia concreta de la nivelul comunitatii locale incidente.

Ratiunea bunei administrari a sistemului de iluminat public in Comuna Iara nu poate fi pusa in discutie, obiectul prezentului studiu avand menirea sa sprijine in mod obiectiv desemnarea unei solutii optime de gestionare a serviciului de iluminat public: directa sau indirecta.

Pentru a putea compara usor avantajele si dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de iluminat public, acestea se prezinta in continuare sub forma unui tabel:

	GESTIUNE DIRECTA	GESTIUNEA INDIRECTA (DELEGATA)
AVANTAJE	<ul style="list-style-type: none"> - mentinerea responsabilitatii fata de populatia deservita; - tarife mai mici decat in cazul gestiunii delegate, neexistand profit; - mentinerea autoritatii nemijlocite a autoritatii asupra activitatii; - accesul la fonduri europene destinate autoritatilor publice 	<ul style="list-style-type: none"> - parametrii serviciilor si necesarul de investitii vor fi clar definite in contract, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor sa treaca la operator; - accelerarea investitiilor din momentul cand operatorul isi intra in drepturi; - - nevoia de profit a operatorului va genera schimbarea rapida a proceselor interne si a relatiilor cu clientii; - Autoritatea transfera sarcina investitiilor si (potential a) finantarii catre operatorul pentru partea ce ii revine; - Autoritatea va avea calitatea de a superviza si a reglementa conformarea operatorului la cerintele impuse in contract si nu de gestiune directa a serviciului; - Autoritatea va avea drept de control final asupra derularii serviciului, avand posibilitatea de a intrerupe delegarea de gestiune in cazul in care operatorul are o activitate defectuoasa care persista – prin clauzele de penalizare si de reziliere ale contractului; - Autoritatea are putere decizionala pentru ca in momentul incredintarii contractului, acesta sa includa toate prevederile optime; - reducerea imixtiunii politicului in deciziile de afaceri, investitii si personal; criteriile de management comercial se pot indeplini pentru a avea acces la fonduri bancare.
DEZAVANTAJE	<ul style="list-style-type: none"> - ritm lent de investitii, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare si pe sumele puse la dispozitie de catre ordonatorul de credite; - Autoritatea ar trebui sa furnizeze in continuare fonduri si garantii in calitatea de actionar unic 	<ul style="list-style-type: none"> - negocierea unui contract detaliat pe termen lung, in special pentru prima parte a contractului, cea in care se realizeaza investitiile; - Autoritatea trebuie sa isi adapteze rolurile de administrator si reglementator pe durata contractului si

	<p>(daca se organizeaza o societate pe actiuni pentru operarea serviciului);</p> <ul style="list-style-type: none"> - cresterea numarului de persoane din cadrul aparatului propriu al Primarului, personal care sa se ocupe de serviciul respectiv; - activitatea de atragerea de surse de finantare; - costuri suplimentare cu: dotari cu echipamente si utilaje specifice, mijloace de transport si interventie, personal, instruire personal, autorizare personal; - costuri de licentiere la A.N.R.S.C. 	<p>va trebui sa se concentreze pe negociere, monitorizare si suprvizare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultati de iesire din contract in caz de neperformanta; - Autoritatea trebuie sa asigura finantarea prestarii serviciului.
--	--	---

Numarul mai mare de dezavantaje, precum si cel mai mic de avantaje al gestiunii directe in raport cu gestiunea delegata, recomanda in prima faza adoptarea celei de-a doua variante. Posibilitatea extinsa de a defini contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea si ritmul investitiilor din infrastructura determina ca formula gestiunii delegate sa fie mai usor de pus in acord cu interesele generale ale comunitatii si implicit, cu principiile care guverneaza serviciul.

Matricea riscurilor de exploatare privind delegarea serviciului de iluminat public este indicata in **Anexa Nr. 5**.

Infiintarea si existenta unui serviciu propriu al primariei, cu personal specializat si cu dotare tehnica necesara prestarii unui serviciu de calitate ar presupune costuri financiare importante pentru bugetul local. Estimarea costurilor pe toata durata delegarii, inclusiv identificarea si cuantificarea financiara a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale si acceptate de catre toti utilizatorii, astfel incat alegerea unui operator sa fie pe deplin justificata si financiar, pe langa principiile descentralizarii si eficientizarii cerute de normele europene.

Pentru a aproxima costurile ipotetice pe care le presupune infiintarea si functionarea unui serviciu propriu al primariei de operare/administrare a iluminatului public din Comunei Iara s-a realizat o simulare a cheltuielilor care este prezentata in **Anexa Nr. 2**.

Situatie 1 – Infiintare serviciul propriu de operare a sistemului de iluminat public

Analiza cost-beneficiu :

1	Cheltuieli de infiintare, dotare, organizare;	714.493,50 lei
2	Cheltuieli pentru 3 ani cu functionarea (salarizare, utilitati, intretinere utilaje).	887.969,61 lei
3	Cheltuieli cu materialele necesare realizarii operatiunilor de intretinere / iluminat stradal	129.492,00 lei
TOTAL :		1.731.955,11 lei

Ipoteze de calcul :

- Autoritatea contractanta realizeaza intreg aparatul necesar pentru obtinerea licentei necesare;
- Autoritatea contractanta dispune de fondurile necesare realizarii investitiilor in utilaje si echipamente de lucru.

Situatie 2 – Delegare gestiunii sistemului de iluminat public catre un operator

Analiza cost beneficiu :

ESTIMAREA COSTURILOR DE DELEGARE A GESTIUNII		
1	Intretinerea si mentinerea sistemului de iluminat public reabilitat pe perioada celor 3 ani	129.492,00 lei
2	Sistem de iluminat festiv - operatiuni de montare / demontare – 3 ani	50.100,00 lei
	Total :	179.592,00 lei

Rezumand, ar trebui facuta comparatia intre:

- costul serviciului / 3 ani in varianta delegarii serviciului = **179.592,00 lei**
- costul serviciului / 3 ani in varianta administrarii directe = **1.731.955,11 lei**

Asumarea tuturor riscurilor este descrisa in **Anexa Nr. 5**.

Calculul de mai sus este doar un exemplu care arata faptul ca, in varianta asumarii de catre autoritate a gestionarii directe a sistemului de iluminat public, cheltuielile necesare pentru a-l mentine in parametrii normali de functionare vor fi mai mari decat vor fi in varianta delegarii sistemului.

Delegarea serviciului este impusa si de necesitatea adaptarii la cerintele si exigentele legale in vigoare a serviciului de iluminat public, privit ca un sistem eficient, si care sa corespunda cu programele de dezvoltare durabila ale autoritatii, respectiv, pentru:

- asigurarea dezvoltarii durabile a unitatilor administrativ-teritoriale;
- crearea unui ambient placut si ridicarea gradului de civilizatie si a calitatii vietii;
- asigurarea functionarii si exploatarei in conditii de siguranta, rentabilitate si eficienta economica a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- protectiei si conservarii mediului natural si construit;
- satisfacerea judicioasa, echitabila si nepreferentiala a tuturor membrilor comunitatii locale, in calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- identificare si implementarea unor solutii si sisteme de eficienta energetica;
- punerea in valoare, printr-un iluminat arhitectural, ornamental si ornamental-festiv a edificiilor de importanta publica si/sau culturala si marcarii prin sisteme de iluminat corespunzatoare a evenimentelor festive si a sarbatorilor legale sau religioase.

Amploarea sistemului de iluminat public din comuna Iara, investițiile făcute în perioada anterioară și necesitatea întreținerii lor, impun ca sistemul să fie gestionat de către un operator care să dețină cel puțin următoarele:

- experiența în gestionarea unui sistem de iluminat public;
- capacitatea tehnică să o facă (dotarea cu utilaje specifice, spațiu de depozitare și dispecerat, mijloace de transport și de intervenție etc.);
- pregătirea profesională a angajaților atestată conform legii cu toate certificările necesare (electricieni autorizați ANRE, specialiști cu certificate de atestare profesională în iluminat CNRI etc.);
- licența ANRSC clasa 3;
- atestate ANRE pentru proiectare, execuție, măsurări-incercări-verificări;
- sistem funcțional de management integrat probat cu certificări ISO.

Starea actuală a gestiunii sistemului de iluminat public, fără operator și aflat în posesia autorității, aceasta din urmă fără instrumentele necesare unei minime administrări, impune o rezolvare cât mai rapidă a situației.

Perpetuarea ei înseamnă generarea de riscuri pe care le implică defecțiunile neremediate ale sistemului de iluminat: risc de accidente rutiere, insecuritate publică datorată lipsei luminii pe trotuare, alei pietonale, parcuri și grădini, precum și încurajarea infracțiunilor și creșterea gradului de criminalitate.

Toate motivele de mai sus, dar mai ales lipsa experienței și a capacităților necesare autorității de a gestiona în momentul de față un sistem de iluminat public de o asemenea amploare, conduc la concluzia că delegarea administrării sistemului de iluminat public reprezintă soluția optimă, cel puțin în viitorul apropiat.

9. DURATA DELEGĂRII SERVICIULUI

Conform art. 22 alin. 2 din Legea nr. 230/2006 trebuie subliniat faptul că pe toată durata derulării contractului de delegare a gestiunii, bunurile mobile sau imobile aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru realizarea serviciului, se vor concesiona operatorului caruia i s-a atribuit contractul de delegare a gestiunii.

Art. 24 din legea nr. 230/2006 prevede în mod explicit atributul autorității publice locale că odată cu luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciului de iluminat public să stabilească în acord cu dispozițiile legii nr. 51/2006 cuprinsul contractului propus, respectiv, drepturile și obligațiile părților, precum și întinderea acestora. Astfel, durata contractului de delegare a gestiunii trebuie să fie stabilită în acord cu interesul comunității locale, cu programul de dezvoltare a sistemului aferent serviciului, fără însă a fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, cu rezerva de a nu depăși 49 de ani, cum prevede art. 24 alin. 2 din Legea nr. 230/2006. Conform prevederilor legii la stabilirea duratei propriu-zise din contract un element fundamental îl va reprezenta analiza cuantumului finanțării pe segmentul de investiții ce va fi realizat de către operator, astfel încât, amortizarea acestora să poată fi atinsă în timpul de desfășurare al raporturilor juridice dintre părți.

Durata stabilita in contract trebuie sa nu incalce drepturile unor alti operatori care au conventii similare in derulare, pentru a se suprapune cele doua delegari ale gestiunii serviciului.

Durata contractului poate fi afectata de o denuntare unilaterala a conventiei de catre autoritatea administrativa, care in temeiul art. 17 din legea nr. 230/2006 are atributul de a verifica modalitatea de realizare a delegarii de gestiune, respectiv, indeplinirea conforma a obligatiilor asumate. De mentionat este faptul ca in acord cu dispozitiile art. 23 alin. (7) din legea nr. 230/2006 partile pot sa prevada si alte clauze de reziliere, aspect care in mod evident poate fi in legatura cu durata, producand de altfel efecte atunci cand ar interveni cazul incident.

Durata contractului de delegare a gestiunii poate fi afectata de valabilitatea licentei de operare a persoanei juridice cu care se incheie contractul. In ipoteza retragerii licentei de operare, contractul se va rezilia de plin drept in conditiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 230/2006.

Art. 24 alin. 2 din Legea nr. 230/2006 prevede totodata posibilitatea prelungirii duratei in cazurile expres prevazute:

a) pentru motive de interes general, caz in care durata contractului nu poate fi prelungita cu mai mult de 2 ani;

b) in cazul in care operatorul, la cererea autoritatii administratiei publice locale si pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de iluminat public, a realizat investitii care nu ar putea fi amortizate in termenul ramas pana la expirarea contractului initial decat printr-o crestere excesiva a tarifulor sau a taxelor locale.

In toate cazurile descrise mai sus, prelungirea contractului poate fi decisa de catre autoritatea administrativa, prin Consiliul Local al Comunei Iara sau de asociatia de dezvoltare comunitara, dupa caz.

Durata concesiunii unui serviciu de iluminat public se stabileste tinand cont de:

- experienta anterioara a operarii serviciului in Comunei Iara;
- experienta similara a altor comune / orase / municipii;
- reglementarile legale privind serviciul de iluminat;
- finantarile posibile de obtinut si durata de recuperare a costurilor de catre operatorul economic;
- durata necesara realizarii lucrarilor de reabilitare / modernizare, implicand toate aspectele tehnice (studii, aprobari, avize, proiecte tehnice, instalare, punere in functiune, verificari, receptie etc.)

Experienta altor comune comparabile cu Comunei Iara, pentru contracte trecute sau in derulare, ar indica o durata de delegare de 5 (cinci) ani.

Legea 230 din 7 iunie 2006 a serviciului de iluminat public stabileste ca durata unui contract prin care se delegea gestiunea nu poate fi mai mare de 49 de ani, luandu-se in calcul durata necesara amortizarii investitiilor (art. 24 alin. 2).

Legea 100/2016 – art 16 indica o durata estimata a concesiunilor de servicii de maxim 7 ani in scopul de a nu denatura concurenta.

Avand in vedere cele expuse mai sus propunem ca durata concesiunii, pentru care se incheie contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public, sa fie de 3 ani.

10. REDEVENȚA

Seviciul de iluminat public nu este o activitate care genereaza venituri, este un serviciu care genereaza doar cheltuieli. Singura activitate care poate fi asimilata unui venit este reducerea cheltuielilor cu energia electrica prin modernizarea sistemului existent. Din aceste considerente operatorul economic nu va plati redeventa.

11. JUSTIFICAREA DELEGĂRII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA IARA

Delegarea serviciului de iluminat public in Comunei Iara se realizeaza din urmatoarele motive:
- din punct de vedere economic costul serviciului pe o perioada de 3 ani este considerabil redus fata de gestiunea directa;

Contractul de delegare a gestiunii va fi insotit in mod obligatoriu de urmatoarele anexe:

- caiete de sarcini ale serviciului de iluminat public;
- regulamentul de serviciu a iluminatului public;
- inventarul bunurilor mobile si imobile, proprietate publica si privata a Comunei Iara;
- procesul verbal de predare-preluare a bunurilor prevazute in inventar;
- oferta operatorului.

12. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Motivele prezentate la Capitolul 8 al studiului recomanda ca fiind oportuna concesionarea gestiunii sistemului de iluminat public catre un operator cu experienta, care sa posede capacitatea tehnica si organizatorica, dotarea si experienta manageriala, bonitatea si capacitatea financiara necesare prestarii serviciului incredintat. Structura delegarii trebuie riguros stabilita in contractul incheiat intre autoritatea administrativa si persoana juridica delegata, in conformitate cu prevederile din cuprinsul legii nr. 51/2006, respectiv, ale legii nr. 230/2006 si legii 100/2016.

Pastrarea gestiunii ca serviciu propriu al Autoritatii presupune asumarea riscurilor legate de lipsa experientei, de intarzierile generate de infiintarea unui astfel de serviciu, de obtinerea autorizarilor si licentelor necesare functionarii, dar mai ales de posibilitatea ca cheltuielile cu intretinerea sistemului de iluminat sa creasca in acesta varianta. Solutia delegarii gestiunii serviciului de iluminat public reprezinta o exceptie de la asumare in integralitate a paramterilor de performanta si a exigentelor obiectivelor stabilite prin legea nr. 230/2006, respectiv, prin Regulamentul Cadru aprobat ca anexa la Ordinul nr. 77/2006 al Presedintelui ANRSC.

Recomandam ca pe parcursul primului an al noii gestiuni sa se investeasca in:

- realizarea Hartii Electronice a Sistemului de Iluminat, ca sarcina expresa inscrisa in caietul de sarcini al delegarii;
- realizarea Planului General de Iluminat Public al Comunei Iara, printr-o colaborare intre reprezentanti desemnati de viitorii operatori si de Autoritate sub coordonarea unui specialist extern cu experienta.

Acestea vor fi instrumente de lucru extrem de utile atat operatorului cat si Autoritatii, care alaturi de implementarea sistemului de telegestiune vor permite o administrare mult mai simpla si mai ieftina a sistemului de iluminat. Prevederile clare ale planului general de iluminat elimina orice dificultati in estimarea costurilor de investitie si intretinere ulterioara.

Alaturi de argumentele expuse in studiu, acest lucru demonstreaza ca pentru primaria Comunei Iara este avantajos atat din punct de vedere economic, cat si din punct de vedere urbanistic-calitativ sa concesioneze serviciul de iluminat public pe un intervalul de 3 ani. Prin concesionarea serviciului de iluminat cu repartizarea costurilor pe mai multi ani (minimum 3 ani) costurile devin suportabile si in acelasi timp se realizeaza un iluminat public performant.

Avand in vedere toate cele prezentate anterior, prezentul studiu recomanda ca pentru solutionarea integrala si sistematica a problemei este necesara delegarea de gestiune prin concesionare a serviciului de iluminat public unor operatori specializati.

Data
31.08.2022

Intocmit,
Ing. Săplăcan Eugen

